

Vedelgaas ja mootorivedelgaas

Version 1 (seisuga: 01.03.2021)

Tähelepanu! Infomaterjal ei asenda õigusaktides sätestatud ning selles antakse vaid lühiülevaade vedelgaasi ja mootorivedelgaasi aktsiisiga maksustamise korraldusest. Soovitame lisaks infomaterjalile tutvuda ka valdkonda reguleerivate õigusaktidega.

Sisukord

Sisukord.....	2
1 Vedelgaas ja mootorivedelgaas	3
2 Tegevusload ja saatedokumendid.....	3
3 Aktsiisiga maksustamine	4
4 Aktsiisivabastus ja aktsiisi tagastamine	4
5 Mõõtmine	5

1 Vedelgaas ja mootorivedelgaas

Aktsiisiga maksustatakse vedelgaasi ja mootorivedelgaasi.

Vedelgaasiks loetakse KN-koodiga 2711.12.11 – 2711.19.00 kütust, mida kasutatakse kütteinena. Kütteinena kasutamiseks loetakse igasugust soojust (soojuseenergia) tootmist olenemata toodetud soojust edasise kasutamise eesmärgist (näiteks elumaja kütmine, erinevate tehnoloogiliste protsesside tarbeks, tava- ja välipliidid, leeklambid jne).

Mootorivedelgaasiks loetakse KN-koodiga 2711.12.11 – 2711.19.00 kütust, mida kasutatakse mootorikütusena. Mootorikütusena kasutamiseks loetakse tarbimist igasugustes mootorites, sealhulgas avalikel teedel mitte liiklevates mootorsõidukites (nt tõstukites) ja mootorites, millega ei käitata mootorsõidukeid (nt statsionaarsed mootorid).

Vedelgaasi ja mootorivedelgaasi klassifitseerimisel kasutatakse seisuga 01.01.2019 kehtinud Kombineeritud Nomenklatuuri (KN) koode.

Vedelgaasi ja mootorivedelgaasi aktsiisiga maksustamise kord on kehtestatud [alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadusega](#) (edaspidi: ATKEAS).

Vaata lisaks:

- [Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus](#) (ATKEAS)
- Kütuse- ja elektriaktsiisialased infomaterjalid Maksu- ja Tolliameti veebilehel

2 Tegevusload ja saatedokumendid

Vedelgaasi ja mootorivedelgaasi käitlemiseks nõutavad aktsiisialased tegevusload sõltuvad mitmest asjaolust, eeskätt kütuse staatusest (ajutises aktsiisivabastuses või tarbimisse lubatud) ning kütusega tehtavatest toimingutest (nt teisest EL liikmesriigist Eestisse toimetamine, tootmine jne).

Vedelgaasi ja mootorivedelgaasi käitlemiseks **ajutises aktsiisivabastuses** on vajalik omada selleks õigust andvat aktsiisilao või registreeritud kaubasaaja tegevusluba. Aktsiisilao tegevusluba on nõutav ka vedelgaasi ja mootorivedelgaasi tootmiseks (s.o erinevate gaaside kokku segamisega mitmesuguste kütusesegude valmistamine).

Tarbimisse lubatud vedelgaasi ja mootorivedelgaasi käitlemiseks ei ole aktsiisialased tegevusload nõutavad. Tarbimisse lubatud KN-koodiga 2711.19.00 mootorivedelgaasi käitlemisele Eesti siseturul kohalduvad vedelkütuse seaduse (VKS) regulatsioonid, näiteks kohustus omada MTR-tegevusluba, saatelehtede vormistamine jne.

Vedelgaasi või mootorivedelgaasi soetamiseks ja tarbimiseks **aktsiisist vabastatud otstarbel** on nõutav energia aktsiisivabastuse loa olemasolu.

Aktsiisikauba saatedokumendid tuleb vormistada vedelgaasi ja mootorivedelgaasi veol, saatedokumendi liik sõltub kütuse staatusest (ajutises aktsiisivabastuses või tarbimisse lubatud) ning kütuse veo territooriumist (Eestis või EL liikmesriikide vahel).

Vaata lisaks:

- Aktsiisikauba saatedokumendid (ATKEAS § 45)
- Infomaterjalide rubriik: Vedelkütuse käitlemine ja andmekogud
- [Vedelkütuse seadus](#) (VKS)

3 Aktsiisiga maksustamine

Vedelgaasilt ja mootorivedelgaasilt tekib aktsiisimaksukohustus üldreeglina nende tarbimisse lubamisel Eestis, näiteks lähetamisel Eesti aktsiisilaost siseturule, importimisel või teisest EL-liikmesriigist lähetatud tarbimisse lubatuna Eestis vastu võtmisel.

Tekkinud aktsiisimaksukohustus tuleb deklareerida ja tasuda ATKEAS-s aktsiisimaksjatena loetletud isikutel, peamiselt aktsiisilaopidajal, importijal või muul vedelgaasi käitlejal.

Maksustamisperioodiks on üldjuhul kalendrikuu, mille kestel tekkinud aktsiisimaksukohustus tuleb summeerituna **deklareerida ja tasuda** hiljemalt järgmise kuu 20. päevaks. Teatud juhtudel tekib aktsiisimaksukohustus kohe ning see tuleb deklareerida ja tasuda 5 päeva jooksul, näiteks tarbimisse lubatud vedelgaasi või mootorivedelgaasi Eestis vastu võtmisel teisest EL-liikmesriigist või vedelgaasi ja mootorivedelgaasi aktsiisimäärade vahe tasumise kohustus esmalt kütteinena kasutamiseks mõeldud aktsiisiga maksustatud vedelgaasi hiljem kasutusele võtmisel mootorivedelgaasina.

Tekkinud aktsiisimaksukohustus deklareeritakse energiatoote aktsiisideklaratsiooniga (tabel A, aktsiisimäärade vahe tasumisel tabel B).

Vaata lisaks:

- Aktsiisiga maksustamise korraldus (ATKEAS § 22, § 24, § 25, § 28)

4 Aktsiisivabastus ja aktsiisi tagastamine

Aktsiisist vabastatakse vedelgaasi ja mootorivedelgaasi tarbimine teatud isikute poolt või teatud spetsiifilisel otstarbel, näiteks:

- mineraloogilistes protsessides (nt klaasi ja klaastoodete tootmine, keraamiliste kivide ja plaatide tootmine jne),

- elektrienergia tootmiseks,
- mootorikütusest või kütteainest erineval otstarbel (nt keemiatööstuses toorainena) kasutamiseks.

Aktsiisist vabastatakse ainult see osa kütusest, mille tarbimine on otseselt seotud aktsiisist vabastatud protsessi läbiviimisega ning ülejäänud osa (nt büroohoone ja laohoone kütmine) maksustatakse aktsiisiga. Aktsiisist vabastatud vedelgaasi või mootorivedelgaasi soetamiseks ja tarbimiseks on üldreeglina nõutav energia aktsiisivabastuse loa olemasolu.

Aktsiis tagastatakse välisriigi diplomaatilise esindusele või NATO (v.a Eesti) relvajõududele nende tarbeks soetatud aktsiisiga maksustatud vedelgaasilt ja mootorivedelgaasilt (nt tanklast soetatud vedelgaas). Aktsiisi tagastamiseks esitatakse taotlus kas Välisministeeriumile (välisriigi diplomaatilise esinduse puhul) või Kaitseministeeriumile (NATO relvajõudude puhul) kinnitamiseks koos lisaks nõutavate dokumentidega. Aktsiisi tagastamist on võimalik taotleda kuni 90 päeva jooksul alates kütuse soetamisest.

Vaata lisaks:

- Aktsiisivabastuste loetelu (ATKEAS § 27)
- Energia aktsiisivabastuse luba (ATKEAS § 69²–69⁹)
- Aktsiisi tagastamise kord (ATKEAS § 45² ja § 45³)
- Infomaterjal: Energia aktsiisivabastuse luba
- Infomaterjal: Elektriaktsiisi soodustus elektrointensiivsele ettevõttele

5 Mõõtmine

ATKEAS-s loetletud vedelgaasi ja mootorivedelgaasi käitlevad isikud (nt aktsiisilaopidaja) peavad mõõtma nende käideldava kütuse kogust, dokumenteerima mõõtmise tulemused ja pidama selle üle arvestust.

Energia aktsiisivabastuse loa omanik peab mõõtma aktsiisivabalt soetatud ja kasutatud vedelgaasi või mootorivedelgaasi kogust, dokumenteerima mõõtmise tulemused ja pidama nende üle arvestust.

Mõõtmistulemusi ja arvestust peetakse ühikutes, mille alusel toimub ka aktsiisiga maksustamine.

Mõõtetulemuste jälgitavus ei pea olema tõendatud, ent mõõtmine peab olema tehtud asjakohase mõõteprotseduuri kohaselt. Kasutatavad mõõtevahendid peavad vastama neile kehtestatud metrooloogilistele nõuetele ja olema taadeldud või kalibreeritud.

Vaata lisaks:

- Aktsiisikauba mõõtmise korraldus (ATKEAS § 33 – 33²)

Koostas: Peeter-Tanel Orro, aktsiiside talitus